

ליקוטי מוהר"ן בפרשה

'תזריע' – שבת 'החודש' ה'תשפ"ב / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי מוהר"ן תורה צא' (ח"א)

ביאור הקשר בין פרשת תזריע לפרשת החודש / חומרת עוון לשון הרע / הטעם שחטא לשון הרע כל כך חמור / משורש נחש (הקדמוני) יצא צפע - עמלק / חטא הלשון של הלבנה שקדם לבריאת העולם / נגע צרעת הוא סגירת האור והטוב העליון / המצורע נחשב כמת / הטעם שכל אדם צריך למוח, כי צריך להשיל גופו המצורע / מהו הביאור בסגירת האור בצרעת / צרעת היא בחינת העונש הלבנה על קטרוגה / ללמוד לשתוק וללמוד הלכות לשון הרע / צרעת בזמניו, סיפור עם ר' משה פיינשטיין / הצרעת של סגירת האור והטוב העליון שייכת יותר אלינו / חיזוק על לימוד הלכות לשון הרע / בלשון הרע פוגם באמונה / צריך להמשיך את האמונה לכל האברים / ע"י שמושבים אמונה וקדושה לאברים מתרפאים מצרעת / עיקר הטהרה שנשארה כיום היא בנטילת ידים / על ידי נטילת ידיים מוחין את 'קליפת עמלק' / משה עשה כוונות של נטילת ידים במלחמת עמלק / הסוד באהרן וחור שתומכים בידי משה / הביאור במה שהנטול ידיו בהידור זוכה לעשירות /

ביאור הקשר בין פרשת תזריע לפרשת החודש

א. השנה פרשת תזריע יוצאת בשבת פרשת החודש, ויש קשר בין הפרשה הקבועה ובין הפרשה המתארכת, וכן כאן יש קשר בין פרשת תזריע לבין פרשת החודש, ונבאר את הקשר בעז"ה. כתוב (ויקרא יג, ט): "נגע צרעת פי תהיה באדם והוא אל הבהן". הנושא המרכזי של פרשתנו וגם של הפרשה הבאה – פרשת מצורע זה הענין של נגעים. בשנה פשוטה 'תזריע מצורע' מחוברות, אבל בשנה מעוברת כמו השנה הזו לא מחוברות, אבל יש חידוש שבפרשת תזריע יש את פרשת החודש, וצריך להבין את הקשר בין תזריע (נגע צרעת) לבין פרשת החודש.

חומרת עוון לשון הרע

ב. וההסבר: כתוב בגמרא ערכין (דף טו:) שצרעת בא על לשון הרע כמ"ש (שם יד, ב) "זאת תהיה תורת המצורע" – המוציא שם רע. העונש של צרעת, בא על חטא לשון הרע. רבינו ה'חפץ חיים' מאוד הפיץ את חומר האיסור של עוון לשון הרע, וחיזק את ענין שמירת הלשון. וכבר אמרו חז"ל (ערכין שם): שקול לשון הרע כנגד ג' עבירות חמורות – עבודה זרה גילוי ערויות ושפיכות דמים. כולם מבינים שלשון הרע זה דבר אסור, ואמרו חז"ל (בראשית רבה כ, ב): שהוא בבחינת "ונגזן מפריד אלוף" (משלי טו, כח) שמפריד אלופו של עולם. רואים שיש לעוון לשון הרע חומרה מאוד גדולה, ומצד שני הוא גם מאוד מצוי, וכמובא בגמרא (ב"ב קסה.) אמר רב יהודה אמר רב: "רוב בגזל, ומיעוט בעריות, והכל בלשון הרע. בלשון הרע סלקא דעתך? אלא באבק לשון הרע. ז"א שחטא הלשון – זה חטא שנכשלים בו הרבה אנשים רח"ל, והוא באמת כל כך חמור, ולכן צריך להיזהר ולהישמר ממנו מאוד.

הטעם שחטא לשון הרע כל כך חמור

ג. והשאלה: למה זה חטא כ"כ חמור עד שהוא שקול כנגד ג' עבירות? והביאור: תמיד חושבים שהחטא הראשון בעולם – זה אכילת עץ הדעת, אבל באמת קדם לזה חטא לשון הרע של הנחש, כמבואר במדרש רבה (שם). הנחש הקדמוני לפני שנענש ונתקצצו רגליו וניטלה דעתו וכח הדיבור שלו, היה בר דעת ובעל בחירה, כי מזה שהקב"ה העניש את הנחש, זה סימן שהיה לו בחירה – האם לדבר לשון הרע (באמת זה היה רק הוצאת שם רע, כי היה שקר) על בוראו או

לא לדבר, והנחש בחר לדבר לשון הרע ואמר לחווה 'מהעץ הזה אכל (הקב"ה), וברא את העולם'.

ומובא במדרש תנחומא בפרשתנו (אות ט') שהוא אמר להם: אתם נבראתם רק היום (ביום שישי), אבל אני כבר קיים בעולם מלפני הרבה זמן (הנחש שיקר להם, שהרי הוא רק יום אחד לפניהם כי נברא ביום חמישי), ואני ראיתי איך הקב"ה אכל מעץ הדעת ואז הוא ברא את העולם, ולכן כל אומן שונא את בן אומנתו (למשל בעל מכולת לא רוצה שיהיה עוד מכולת לידו, כי הוא רוצה שכל הלקוחות יבואו אליו), וכך כביכול גם הקב"ה לא רוצה שתאכלו מעץ הדעת ותבראו עולמות כמוהו, ולכן הוא אמר לכם שאסור לכם לאכול מעץ הדעת. ובכך הנחש עבר על החטא החמור של לשון הרע על הקב"ה.

יוצא שהחטא שקדם לחטא עץ הדעת, זה חטא לשון הרע של הנחש. והקב"ה קילל את הנחש (בראשית ג, יד): "אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה", ומכיון שהיה לו בחירה והוא חטא, הוא נענש, כי מי שאין לו בחירה הוא כמו רובוט וכן כמו חיה, והוא לא מקבל עונש) והחטא הראשון שנעשה בעולם זה חטא לשון הרע. (ותיכף נראה שהיה עוד חטא כעין לשון הרע שקדם לחטא של הנחש).

משורש נחש (הקדמוני) יצא צפע - עמלק

ד. יש רמז מאוד יפה: כתוב (ישעיה יד, כט): "כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפֵעַ" מסביר המגיד מטריסק (בספר מגן אבות פרשת יתרו) משורש נח"ש הקדמוני יצא 'צפע' – גימטריא 'עמלק' (240), ז"א שכבר בנחש הקדמוני מונח ה'צפע' שזה עמלק. עמלק הוא כח הרע הכי גדול שקיים בעולם, והוא זה שמחטיא את עם ישראל, והמקור שלו מגיע מהשורש של נחש הקדמוני. בעמלק נאמר (במדבר כד, כ) "רֵאשִׁית גֹּזֵים עֲמֶלֶק", והרי שקליפת עמלק זה גם העוון של לשון הרע.

חטא הלשון של הלבנה שקדם לבריאת העולם

ה. ונאמר חידוש יותר גדול, ובזה גם נבין את הקשר בין פ' תזריע לפרשת החודש. דהנה קודם חטא עץ הדעת והלשון הרע של הנחש, היה עוד חטא והוא 'פגם הלבנה', שקטרוגה על מעשה הקב"ה שברא אותה ואת השמש באותו גודל, ואמרה להקב"ה (חולין ס:): 'אי אפשר לשני מלכים בכתר אחד?... וא"כ גם הלבנה פגמה בענין של חטא הלשון, וכמו שזה מכונה בגמרא 'קטרוג הלבנה' – הלבנה קטרוגה על מעשה הקב"ה שעשה שני מלכים בכתר אחד, ואמרה שזה לא טוב. ואם כן יוצא, שיש חטא בדיבור שקדם עוד לפני אדם וחווה, ועוד קודם לבריאת הנחש (ביום רביעי נבראו המאורות, וביום החמישי הנחש, וביום השישי נבראו אדם וחווה) וזהו חטא קטרוג הלבנה, שהוא גם חטא הלשון ונכלל בלשון הרע – היינו דיבור שאינו מתוקן. והקב"ה העניש את הלבנה ואמר לה: "לכי ומעטי את עצמך", (ותיכף נסביר למה העונש הזה הוא בדיוק מידה כנגד מידה לקטרוג הלבנה).

נגע צרעת הוא סגירת האור והטוב העליון

ו. על הפסוק (ויקרא יג, ט): "נגע צרעת פי תהיה באדם והוא אל הבהן", הביא הזוהר (ח"ג דף מט:), את פירוש התרגום לתיבת 'צרעת' שהוא 'סגירת' – לשון 'הסגר'. אנחנו היינו חושבים שרק העונש של

את 'משכא דחויא' (עור הנחש), ז"א להשיל את גופו המצורע, שיחזור אל האדמה שממנה לוקח, ולעלות עם נשמה נקיה בלי הצרעת.

מהו הביאור בסגירת האור בצרעת

י. עכ"פ הזוהר הקדוש קורא לצרעת: 'סגירו דנהורא' – ז"א שהאור נסגר ולא מאיר לו. ידוע שאדם שאין לו זרימת דם לאיזה אבר שנעצר הדם, יכול להיות נמק לאותו אבר ח"ו, וצריך כל הזמן שיהיה מחזור של הדם שזורם לכל האיברים, כדי שלכל אבר ואבר יהיה לו חיות. וכן אותו הדבר ברוחניות, צריך שיגיע תמיד אור מהדעת והמוחין של האדם, והאור הזה יזרום בכל הגוף. וכשאדם ח"ו מצורע, זה בחינת 'סגירו דנהורין', שהאור הרוחני שזורם בתוך הגוף של האדם הוא לא מגיע למקום מסוים בגוף, ולכן נעשה באותו מקום צרעת.

צרעת היא בחינת העונש ללבנה על הטחנה

יא. ולפי זה נבין, שהיות והחטא הראשון של 'פגם הלשון' של הלבנה שקטרגה על מעשה השם (עוד לפני חטא נחש הקדמוני), הוא כעין לשון הרע שעונשו צרעת, לכן גם העונש של הלבנה הוא בחינת 'סגירו דנהורא', כי ללבנה אין לה אור עצמי, כלומר כשהיתה גדולה כמו השמש, בבחינת (בראשית א, טו) "שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים" – היה לה אור עצמי כמו השמש, והיא נעשה בכעין צרעת שנסגר לה האור. וכל האור שלה, היא מקבלת מהשמש. והיא נקראת 'לבנה', והרמוז, כי הצבע הלבן זה סימן של נגע צרעת. גם כשמסתכלים על הלבנה בלילה, רואים בה מקומות בהירים ומקומות חשוכים מעט יותר, וזה דומה לנגעים. והרי שהעונש שקבלה הלבנה זה בחינת צרעת. יוצא שהעוון של לשון הרע וצרעת זה כבר מתחילת הבריאה, עוד לפני שנברא האדם הראשון, כבר ביום רביעי היה את פגם הלבנה, והיא נענשת בצרעת. ובזה מובן, שכיון שלשון הרע הוא החטא הראשון בעולם, אזי הוא גם השורש של כל החטאים, ולכן עון לשון הרע חמור כל כך כמו ג' עבירות חמורות.

גם בריפוי הצרעת של הלבנה כתוב (ישעיה ל, כו): "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתַיִם כְּאֹרֶךְ שְׁבַעֲתַיִם הַיָּמִים בְּיוֹם חֲבֹשׁ ה' אֵת שֹׁבֵר עֲמוֹ וּמַחֵץ מִכְּתוֹ יִרְפָּא" – הריפוי של לבנה נקרא – חבישה, כמו שמרפאים נגע ופצע, כך מרפאים את הצרעת של הלבנה. וזו הרפואה שתהיה לעתיד לבוא, "בְּיוֹם חֲבֹשׁ ה' אֵת שֹׁבֵר עֲמוֹ וּמַחֵץ מִכְּתוֹ יִרְפָּא", כי הלבנה קיבלה צרעת על שקטרגה.

ללמוד לשתוק וללמוד הלכות לשון הרע

יב. הגמרא בחולין (דף פט.) דורשת על הפסוק (תהלים נח, ב) "הֲאִמְנָם אֲלֵם צֶדֶק תְּדַבְּרוּן" – מה אומנותו של האדם בעולם, ישים את עצמו כאילם. (יכול גם לדברי תורה: ת"ל צדק תדברון). ולכן בענייני עוה"ז אדם יקיים את הפסוק (משלי יז, כח): "גַּם אֲוִיל מִחְרִישׁ חֶסֶם יִחְשָׁב, אֵטֵם שִׁפְתָיו וַבּוֹן". (וכתוב באבות וא, י"ז): "שִׁמְעוֹן בְּנוֹ אוֹמֵר, כֹּל יָמֵי גְדֻלְתִּי בֵּין הַחֲכָמִים, וְלֹא מִצְאֵתִי לְגוֹף טוֹב אֶלָּא שְׁתִּיקָה... וְכָל הַמְרַבֵּה דְבָרִים, מִבֵּיא חֲטָא". רבינו ה'חפץ חיים' היה אדם שיכל לדבר, כי הוא ידע מה מותר לדבר ומה אסור

הצרעת זה להיות בהסגר, אבל האונקלוס (שנאמר ברוח הקדוש) מפרש שזה השם של הצרעת – 'מְכַתֵּשׁ סְגִירוֹ'. ורבינו בליקוטי מוהר"ן ותורה כ"א אות ה' מביא את הזוהר הקדוש (שם) וז"ל: "אֲמַר רַבִּי יִצְחָק, הַכִּי תַנְיִן, נִגְעַת צְרַעַת, נִגְעַת – הוּא דִּינָא תְּקִיפָא שְׂרִיָּא בְּעֵלְמָא. צְרַעַת – סְגִירוֹ, כְּמָה דְאֵת אֲמַר, סְגִירוֹ דְנְהוּרָא עֲלָא, סְגִירוֹ דְטִיבוֹ עֲלָא, דְלֹא נְחִית לְעֵלְמָא". (תרגום: נגע – הוא הדין הקשה השריו בעולם. צרעת – הסגרה, כמו שנאמר 'הסגר האור העליון, הסגר של הטוב העליון שלא ירד לעולם. ומבואר בזה, שהצרעת היא גורמת לסגירות של הטוב והחסדים שלא ירדו לעולם.

המצורע נחשב כמת

ז. צרעת זה לא סתם פצע, אלא כמו שכתוב בגמרא (נדרים סד:): "מצורע חשוב כמת". אדם שקיבל צרעת הוא נחשב לאדם מת. כי הצרעת היא חמורה בכמה דברים כמו החומרא של טומאת מת. אמנם צרעת לא צריכה לטהרתה פרה אדומה, אבל שמבחינה רוחנית שתייהן טומאות מאוד חמורות, ולשון הרמב"ם בהלכות טומאת צרעת (ט, י) 'מִצְוֹת עֲשֵׂה שִׁיחֵיהָ הַמְצַרְעַת הַמְחַלְטָה מְכַסֶּה רֹאשׁ כָּל יְמֵי חַלוּטוֹ וְעוֹטָה עַל שְׁפָם כְּאֶבֶל וּפּוֹרֵם בְּגָדָיו, וְהָרִי שֶׁהַמְצוֹרַע נוֹהֵג בְּדִינֵי אֲבֹתָיו עַל עֲצָמוֹ – כִּיּוֹן שֶׁהַמְצוֹרַע חָשׁוּב כְּמֵת.

הטעם שכל אדם צריך למות, כי צריך להשיל גופו המצורע

ח. בתקוני זוהר (תיקון כ"א דף מה:), וז"ל: תַּמְנָן (במראה הסנה) אֲחֻזֵי לִיָּה (הקב"ה למשה), דְּגוּפָא דְבַר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא – אִיְהוּ צְרַעַת מִמְּשַׁבָּא דְחֻוּיָא. לְבַתֵּר דְאֵתְפִּשְׁט מְנִיָּה, וְהָדָר לְגִנְתָּא דְעָדָן, אֲתַלְבֵּשׁ בְּגוּפָא קְדִישָׁא דִּילֵיהָ, וְדָא אִיְהוּ (שמות ד, ה) "וְהָיָה שָׁבָה בְּבִשְׂרוֹ". (תרגום: שם הראה לו שגוף האדם בעולם הזה הוא צרעת מעור הנפש. אחר שהתפשט ממנו וזוהר לגן עדן, התלבש בגוף קדוש שלו, וזוהו "וְהָיָה שָׁבָה בְּבִשְׂרוֹ", ע"כ. והובא בליקוטי מוהר"ן (תורה פ"ג ח"ב). ומבואר שיש לנו גוף מצורע שנקרא 'משכא דחויא' – שזה 'עור הנחש'.

ולכאורה למה הגוף שלנו נקרא גוף מצורע, עור הנחש? כי באמת אדם הראשון נברא באופן שלא היה צריך למות, רק אחרי החטא של אדם הראשון באכילת עץ הדעת, שהוא חטא שהגיע מחמת הלשון הרע של הנחש, נעשה כל הגוף שלנו מצורע – בצרעת רוחנית, ולכן אנחנו לא יכולים להיכנס לגן עדן עם הגוף שלנו, ואת הגוף שלנו שהוא 'משכא דחויא' – עור הנחש אנחנו משאירים פה בעולם, ועולים עם 'חלוקא דרבנן' – שנעשה מהמצוות שלנו לגן עדן. וזו הסיבה שכל אדם חייב למות, גם אם הוא צדיק גדול.

כמו שהנחש משיל את עורו, האדם צריך להשיל את גופו

ט. וכיון שהנחש הקדמוני הוא הראשון שדיבר לשון הרע, והעונש על לשון הרע זה צרעת, אזי הראשון שנענש בצרעת ובנגעים זה הנחש. לכן עור הנחש הוא עור שיש לו נגעים – כלומר הוא נראה כאילו יש עליו חבורות חבורות. אחד העונשים שלו, שהוא צריך להשיל את העור שלו (ואף שיש כמה הסברים טבעיים למה הוא משיל את העור, אבל הקב"ה גזר עליו את הטבע הזה לעונש). וכך כל אדם כשהוא נפטר צריך להשיל

ההלכות אז ממילא הוא כבר נזהר. נכון שליהודי יש הרבה עבודה בחיים, יש לו ללמוד תורה, ללמוד משנה וגמרא, ללמוד חסידות, ללמוד הלכה, וזוהר, אבל גם צריך ללמוד הלכות לשון הרע. להיות יהודי זה לא הדבר הכי קל, אבל הרי 'לפוס צערא אגרא'. הרי גם אנחנו רוצים להיות יהודים טובים של הקב"ה, ולימוד זה אינו רק לתלמידי חכמים, אלא לכולם, כי אף אחד לא יוכל להינצל מהדין בזה שיאמר שלא למד, וכמו שאמרו במשנה (אבות ד, א) רבי יהודה אומר, הוי נזהיר בתלמוד, ששגגת תלמוד עולה ודון.

בלשון הרע פוגם באמונה

טז. רבי נתן כותב בליקוטי ההלכות (יורה דעה ח"א הלכות סימני בהמה וחיה טהורה ד, א), שלשון הרע נקרא 'פגם האמונה'. וזוהי הנקודה המרכזית שנעסוק בה בשיעור היום. אומר דוד המלך (תהלים יב, ב) "הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם". ופירוש המילים "פסו אמונים מבני אדם" שאין לאנשים אמונה. ומה קורה כשאין אמונה? אומר דוד המלך: "שוא ידברו איש את רעהו שפת חלקות בלב ולב ידברו" (שם יב, א) – מדברים לשון הרע שזה שפת חלקות. ואז כתוב (שם ד): "יברת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות, אשר אמרו ללשוננו נגביר שפתינו אתנו – מי אדון לנו" – כלומר שע"י לשון הרע אדם מאבד את האמונה. והוא כבר מגיע לכפירה גמורה שאומר: 'מי אדון לנו'. וכעת מובן שלשון הרע זה ממש בחינה של עבודה זרה, וכפירה בהקב"ה, כי אומר "מי אדון לנו", והכל מלשון הרע.

ולכאורה מה הקשר בין לשון הרע לבין איבוד האמונה? רבינו הקדוש אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה כ"ז), וז"ל: וז"ל: למשנה את כל העולם לעבודתו לעבדו שכם אחד, וכלם ישליכו אלילי כפסם ויהקם ויתפללו אל השם יתברך לבד, זה הדבר נעשה בכל דור ודור לפי השלום שבדור. כי על ידי השלום שיש בין בני האדם, והם חוקרים ומסבירים זה לזה האמת, על ידי זה משליך כל איש את שקר אלילי כפסו, ומקרב את עצמו להאמת, עכ"ל. והרי שלהרבות אמונה בעם ישראל, צריך שיהיה שלום בין בני אדם, כי אז מדברים דברי אמונה ביניהם, ומתקיים מה שאמר רבינו בליקוטי מוהר"ן (תניינא מ"ד), וז"ל: האמונה תולה בפה של אדם, בבחינת (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפ"י". הינו על ידי שמדברים האמונה בפה, והו בעצמו אמונה, וגם על ידי זה פאים לאמונה, עכ"ל. כשאנשים באחדות, ואוהבים זה את זה, אז אחד מסביר לשני את האמונה, ואתה תשמע אותם מדברים מאמונה, ומהקב"ה ומברכת השם. ואנחנו רואים את זה בין החברים, ברגע שהם נפגשים הם מדברים חיוק באמונה, ומספר לחברו על הנס והישועות שה' יתברך עשה איתו, והשני מספר לו על ההשגחה הפרטית שהשם עשה לו, וב"ה כל הזמן שם שמים שגור בפה שלנו. למה כי האנשים שאוהבים זה את זה. אבל כשיש שני אנשים ששונאים זה את זה, כל הזמן רק זה היפך הברכה, (לפעמים עד כדי כך אנשים נופלים ומקללים אפי' בשם ה'). ורבינו מסביר שהמציאות כשיש אהבה בין יהודים אז מתרבה כבוד שמים ומתרבה האמונה.

לדבר, אבל אדם שלא יודע הלכות לשון הרע, הוא לא יכול לדבר, שמא הוא יחטא בחטא לשון הרע.

היום ב"ה כולם מתחזקים בלימוד הלכות לשון הרע, והרבה אנשים עושים קביעות של לימוד שתי הלכות ביום בספרי שמירת הלשון, אבל אנשים שלא לומדים הלכות אלו, הם חוטאים הרבה בחטא הלשון. לשון הרע בכללותו, זה לספר בגנות חברו, וכל פעם כשאדם מוציא דיבור מהפה, יחשוב: האם הדיבור שלי זה גנות על חברי, או גנות של אשתי. אדם חושב שמותר לספר לשון הרע על המשפחה על הילדים, ושזה לא חמור, לפעמים דוקא בשיחה בין החברים או המשפחה אדם לא מרגיש שהוא מספר לשון הרע, או מזיק משהו בסיפור שלו, ואפילו הוא לא מתכוון לעשות רע, אבל בכל אופן יש בזה איסור לשון הרע עם כל חומרתו. הכלל הוא: כל דבר שהחבר לא רוצה שיספרו עליו, זה איסור לשון הרע והוא אסור לספר, (אלו הגדרות פשוטות שכמוכן לא ממצות ולא כוללות את כל פרטי ההלכות, אבל לפחות הבסיס של איסור לשון הרע).

צרת בזמנינו, סיפור עם ר' משה פיינשטיין

יג. היה סיפור עם רבי משה פיינשטיין שהיה לו תלמיד טוב, שהיה לו פצע ביד שהוא סבל ממנו. ופעם הוא עלה לתורה אחרי רבי משה פיינשטיין, ואז רבי משה ראה שיש לו פצע על היד שלו, ואמר לו שהפצע שיש לו זה פצע של צרעת. ר' משה היה בקי בכל התורה כולה כפשוטו, והכי היטב את הסימנים, והתלמיד נבהל מאוד מדברי ר' משה. אמר לו ר' משה: אולי דיברת לשון הרע על משהו? אמר לו הבחור שדוקא הוא מאוד נזהר באיסור חטא הלשון. ואמר לו ר' משה: 'אז אולי לא דיברת על חיים אלא על נפטרים', ואז הבחור נזכר שהוא דיבר גנאי על 'בנות לוט', הוא סיפר את הסיפור שלהן בגנאי, באופן יותר קשה ממה שכתוב בתורה. ואמר לו הרב שיעשה על זה תשובה, והוא יתרפא בעזרת השם. יוצא שאף שצרעת פחות שכיח היום, אבל זה גם נמצא אצלנו.

הצרת של סגירת האור והטוב העליון שייכת יותר אלינו

יד. אמנם לפי מה שאומר הזוהר הקדוש שהצרת היא בחינת: 'סגירו דטיבו עילאה דלא נחית לעלמא' – לפעמים מגיע שיבוא לאדם שפע טוב וחסדים, פרנסה ועשירות, חכמה וכל טוב, אך זה לא מגיע אליו – ונמנע ממנו. ולמה? בגלל הצרת שהיא סוגרת את השיבר של הטוב העליון שלא יורד לעולם. ואת זה אנחנו יותר מכירים לצערנו, ולפי הזוהר זה נקרא צרת שבאה על חטא לשון הרע, ולכן אם אדם מצפה לשפע ולדברים טובים, ורוצים לתת לו מלמעלה, אבל מה לעשות – הוא בעצמו גורם את הסגירו דטיבו עילאה, בגלל שהוא לא כל כך נזהר בחטא של לשון הרע.

חיזוק על לימוד הלכות לשון הרע

טז. ולמעשה הדבר הראשון כדי להינצל מחטא לשון הרע, זה ללמוד את ההלכות של לשון הרע. האיסור של לשון הרע זה דאורייתא, זה לא מדת חסידות ולא דרבנן, (ואומר החפץ חיים שעל כל דיבור לשון הרע אחד אדם עובר על כמה וכמה לאיים ועשה מן התורה), וכשאדם לומד את

על ידי לשון הרע נופלים מאמונת צדיקים

י. על ידי לשון הרע נופלים מאמונת צדיקים, כי ששומע לשון הרע על הצדיק ומאמין לזה, הוא מתרחק מזה הצדיק. כל המחלוקת הגדולה שהייתה כנגד רבינו הקדוש התחילה מלשון הרע, שאחד הלך וסיפר לאותו זקן הוצאת שם רע על רבינו, ואז אותו זקן התחיל את כל המחלוקת והאש הגדולה.

העונש של צדעת להיות בוד

יח. כתוב בתורה שהעונש של המספר לשון הרע זה צרעת, וחלק מעונשו להיות לבד, כמו שתוב (ויקרא יג, טו) "כָּל יְמֵי אֲשֶׁר הִנְגַע בוּ יִטְמָא יִטְמָא הוּא בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ", וז"ל: ואמרו רבותינו (ערכין טו:) מה נשתנה משאר טמאים לישב בוד, הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, אף הוא יבדל, עכ"ל. והוא צריך להגיד: טמא, טמא יקרא – שלא יתקרב אליו, והוא נוהג מנהגי אבלות, פורע ופורס, כי כאמור צרעת היא בחינה של מיתה, ולכן הוא פורע ופורס כמו אבל, שמתאבל על עצמו, מצורע חשוב כמת'.

אין יתרון לבעל הלשון

יט. הזכרנו את הזוהר ביאר שהצרעת זה נמק רוחני, סגירו של האור העליון, האור הזה לא זורם מהמוחין אל הגוף, ואז ממילא נעשה צרעת. מה הפתרון לדבר הזה? צריך להרבות באמונה. (כי אם אמרנו שהלשון הרע גורם לאיבוד האמונה, אזי התקנה להרבות באמונה). מובא בגמרא (תענית ט.) "אמר ריש לקיש: "אם ישף הנחש פלוא לחש ואין יתרון לבעל הלשון" (קהלת י, יא), לעתיד לבא מתקבצות ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרים לו: 'ארי דורס ואוכל, זאב טורף ואוכל, אתה מה הנאה יש לך? (שהרי הנחש טועם עפר) אומר להם: "ואין יתרון לבעל הלשון", כי על פי רוב הלשון הרע אין שום הנאה גשמית לדבר אותו. אלא רק הנאה להרוס ולקלקל, עד אדם חושב שע"י שידבר לשון הרע על השני, אז יצא לו מזה תועלת כלשהי שיוכל להזיק לחברו, אבל "ואין יתרון לבעל הלשון" – הוא רק מפסיד.

צריך להמשיך את האמונה לכל האברים

כ. רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה צ"א ח"א) וז"ל: יש בפה מיני אמונה, יש אמונה שהוא רק בלב. והעקר שצריך להיות לאדם אמונה כל פה, עד שיתפשט בכל האברים, כמו שמובא בכתבי האר"י (עין חיים של"ד פ"ב), שצריך להגביה ידיו בשעת נטילה נגד הראש, כדי לקבל הקדושה. נמצא שצריך לזה אמונה בהידים, להאמין שמתמט שמגביה ידיו בנגד הראש, מקבל הקדושה. כי בלא אמונה אינו פלוא, כמו שכתוב (תהלים קיט, פ) "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אָמוּנָה", עכ"ל. ומבואר בדבריו הקדושים, שצריך לעשות את המצוות באמונה, ולהאמין שבכל מצוה שאני עושה בכל אבר ואבר מהגוף שלי, ע"י אני ממשיך באותו אבר קדושה, וכשאני מאמין בזה אני ממשיך אמונה אל תוך אותו האבר.

וביאור הדברים: מובא בכתבי האר"י, שצריך להגביה את ידיו בשעת נטילה נגד הראש כדי לקבל הקדושה. נמצא שצריך לזה

אמונה בידים – להאמין שע"י שאני מרים ידיים בשעת ברכת נטילת ידיים, אני מקבל באותו רגע שפע של קדושה.

וזה בחינת מה שכתוב אצל משה (שמות יז, יב): "וַיְהִי יָדְיוֹ אָמוּנָה" שיש אמונה בידים. רבינו מסביר שכל פעולה של מצוה שאדם עושה באיברים שלו, הוא מכניס בהם אמונה, כמ"ש (תהלים קיט, פ): "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אָמוּנָה". יש לנו רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים, וכל מצוה שאני עושה באיזה אבר, אני מושך אמונה לאותו האבר. לא מספיק שהאמונה תהיה בלב, אלא צריך להאמין שבפעולה הגשמית של המצוה הזאת, אתה מושך קדושה לאבר שאתה מקיים בו את המצוה.

ע"י שמושכים אמונה וקדושה לאברים מתרפאים מצרעת

כא. ולמה צריך למשוך אמונה לכל האיברים? כדי לרפאות אותם מהצרעת הרוחנית – 'סגירו הנהורא עילאה' וכו"ל. כי יש צרעת שהיא בחינת סגירת האור והשפע. ואין אדם מרפא את הצרעת שלו? על ידי שהוא ממשיך אמונה לכל האיברים בעשיית המצוות. ועיקר המשכת האמונה היא דוקא לידיים, כמו שכתוב: "וַיְהִי יָדְיוֹ אָמוּנָה". ולמה? כי הידיים גורמות כפירה, כמו שכתוב (דברים ת, יז): "וְאָמַרְתָּ בְּלִבְּךָ בְּחַי וְעַצְם יָדִי עָשָׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה".

עיקר הטהרה שנשארה כיום היא בנטילת ידים

כב. היום כל דיני טומאה וטהרה לגברים אינם נוהגות מהדין, (ומה שאנו טובלים במקוה 'טבילת עזרא' שזה מאוד חשוב ונצרך, אבל זו מידת חסידות, כי אדם שלא טבל וטיהר את עצמו הוא לא חטא. ולנשים כן יש להן מצווה של טבילה לטהרה מן התורה). והטהרה היחידה שנשארה לנו, ואנחנו גם מברכים עליה, זה הטהרה של מצות נטילת ידיים. ויש להבין, הרי זה שאנחנו נוטלים ידיים על לחם זה (לפי טעם אחד) זה רק חומרא של סרך תרומה, זכר לכהנים שהיו נוטלים את ידיהם לאכילת תרומה. מכיון שהידיים הן שניות לטומאה, ואם הן יגעו בתרומה, אז היא תהיה שלישי לטומאה (כמו שלמדנו בפרק שלישי בחגיגה פ' חומר בקודש), ובגלל סרך תרומה של הכהנים כולנו צריכים ליטול ידיים עד היום, (כדי שכשיבנה בית המקדש ב"ב, אז הכהנים יהיו רגילים בנטילת ידיים), וזה לא התבטל, אפילו שכמעט כל הלכות טומאה וטהרה התבטלו היום לחלוטין. ואילו הענין של טהרת הידיים נשאר עד היום.

ולמה? כי הענין של טהרת הידיים זו בחינה של "וַיְהִי יָדְיוֹ אָמוּנָה", כלומר שצריכים את המצוה הזאת לדורות כדי שנוכל להמשיך אמונה. הסברנו שהכפירה נמצאת בידים, והסיבה לכך, כי הידיים הם כלי המעשה, בהן אתה עובד ובהן אתה מפרנס את עצמך, ואז אדם ח"ו נופל לפגם של "בַּחַי וְעַצְם יָדִי עָשָׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה" – וכדי להינצל מהדבר הזה צריך שיהיה לך ידיים עם אמונה. ואין זה לנו ידיים עם אמונה? מסביר רבינו בשם האר"י, שזה ע"י נטילת ידיים. כל פעם כשאני נוטל ידיים – ומקיים (תהלים קלד, ב) "שָׂאוּ יְדְכֶם קִדְשׁ וּבְרַכּוּ אֵת ה' – ואני מאמין באמונה שלמה שברגע שאני מרים את ידיים אני מקבל שפע של קדושה, וצריך לחשוב על זה, ע"י האמונה הזאת אתה מזרים אמונה לידיים, ומתפטר מהצרעת שנקראת – "בַּחַי וְעַצְם יָדִי עָשָׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה", כי כמו שהסברנו

שמאל, ולא נתנים למשה להוריד את הידיים למטה. ואז: זגבר ישראלי. יוצא, שמשו בא לעשות מלחמה, ובסוף אהרן וחור הם אלו שעושים את המלחמה.

הכח הגדול של התלמידים של הצדיק להכניס אמונה

כו. והביאור בזה: משה – זה הצדיק, אהרן וחור הם התלמידים של הצדיק, ויש לפעמים שהצדיק כבר לא יכול להשפיע לעם ישראל. ומה הסיבה? כי הוא רואה שיש חולשה באמונה. ואז הוא מוריד את הידיים שלו ולא משפיע. אבל יש את התלמידים של הצדיק, והתלמידים לא יודעים את כל הרוח הקודש הזו של הצדיק, ואז הם תופסים את הידיים של הצדיק ומרימים אותן למעלה, וכך נפשע לנו שפע מהצדיק אפילו כשלא ראוים, וכביכול אפילו כשהצדיק לא רוצה מחמת פגם הדור, זה הכח של התלמידים.

אהרן בימין וחור בשמאל

כת. ומה הסיבה שאהרן בימין וחור בשמאל? מובא בגמרא (סנהדרין דף ט:). מה ראה אהרון שעשה את העגל כמו שכתוב (שמות לב, ה) "וַיֵּרָא אֶהָרֶן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו... וַיֹּאמֶר חֵג לְה' מָחָר" וכתוב (שם כא): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהָרֶן מַה עָשִׂיתָ לָךְ הֵעָם הַזֶּה כִּי הִבֵּאתָ עָלָיו חַטָּאת גְּדוֹלָה". ומבארת הגמ': שראה אהרן את חור שחוט לפניו, ואמר אם לא אשמע להם הם יעשו לי כמו שעשו לחור, ויתקיים בי (איכה ב, ב) "אִם יִהְיֶה בְּמִקְדָּשׁ ה' כְּהֵן וְנָבִיא", הרי חורבן ביהמ"ק היה בגלל שנהרג במקדש ה' כהן ונביא, וזהו זכריה שהיה גם כהן גדול בנו של יהוידע כהן גדול והיה גם נביא, ואז ולא יהיה להם תקנה, וכמו שהיה בחורבן. וכיון שחור הוא נביא – והם הרגו אותו, ואני כהן גדול, ואם יהרגו גם אותי – לא תהיה להם תקנה ח"ו. ולכן עדיף שאני עשה עגל ויעבדו עבודה זרה, ויש להם תקנה בתשובה ולא יהרג במקדש ה' כהן ונביא אין להם תקנה. אהרן הוא כהן – שזה בחסד, והנביא שמוכיח תוכחות כמו שעשה חור – זה בחי' גבורה. והפסוק מדגיש "וַאֲהָרֶן וְחֹר וְתָמָּכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד", כלומר בשני צדדים מצד החסד, ומצד הגבורה.

יש תלמידים של חסדים, ויש תלמידים של גבורות. יש התלמיד שהוא בחסד הוא לא עושה חשבונות, הוא תמיד מנסה להשפיע, והתלמיד שבגבורה הוא מנסה בכח הגבורות שלו להוכיח את עם ישראל. וזה מה שרואים גם כן בתלמידים הקדושים של רבינו. רבינו נתן לכל תלמיד איזה תפקיד בעבודת השם. לתלמידו רבי שמואל אייזיק הוא נתן יראה, ורבי נתן התבטא עליו "שרבינו הנהיג את ר' שמואל אייזיק על חוד החרב". אבל אותנו לימד שגם אם לא התפללת טוב ביום כיפור, תתפלל טוב ביום 'שם ה' – היינו ביום י"א תשרי שנקרא כך (ע' לקוטי מוהר"ן תניינא תורה ס"ו). אם לא כווננו בכל תפילת י"ח, לפחות נקרא פרק תהלים אחד אחרי שמונה עשרה כן בכוונה, כמו שרבינו אומר בשיחות הר"ן (שיחה ע"ה). לפעמים אדם גמר את השמונה עשרה ואומר 'עושה שלום', פתאום הוא נזכר שהוא יוצא מהבנק... וכל הזמן הוא לא היה פה. אבל את ר' שמואל אייזיק רבינו הנהיג אותו על 'חוד החרב', כי הוא היה ממש גבורות של אש להבה.

שהצרת באה על לשון הרע, ולשון הרע הוא היפך האמונה, ועל ידי אמונה הנמשכת לכל הגוף, גם לידיים, מתפטרים מהצרת הרוחניות שבידיים, שהיא הכפירה.

על ידי נטילת ידיים מוחין את 'קליפת עמלק'

כג. הפסוק (שמות יז, יב): "וַיְהִי יָדָיו אָמוּנָה" נאמר במלחמת עמלק. ורבינו אומר כאן (תורה צ"א) שבכל נטילת ידיים אני עושה בחינת "וַיְהִי יָדָיו אָמוּנָה", וזוהי בחינה של מחיית עמלק בכל נטילת ידיים, ולמה? כי עמלק בא לקרר אותנו באמונה, כמ"ש (דברים כה, יח) "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדָרְךָ וַיִּזְנֹב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים אֲחֵרֶיךָ", רבינו אומר (תורה י"ט ח"ב) שעמלק הוא הכופר הגדול, ומצות נטילת ידיים זה בדיוק להיפך, כי היא מרבה את האמונה כל כך, עד שמביאה את האמונה לידיים.

משה עשה כוונות של נטילת ידיים במלחמת עמלק

כד. וזוהי מלחמת עמלק, הרי איך נלחם משה רבינו בעמלק? ע"י הידיים. כמו שכתוב (שמות יז, יא) "וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וַיִּגְבַּר יִשְׂרָאֵל וַכַּאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וַיִּגְבַּר עַמְלֵק". כי משה רבינו עשה את הכוונות של נטילת ידיים במלחמת עמלק, משה היה יודע שכל הענין של עמלק זה להכניס בנו קרירות בעבודת השם וכפירה, ולכן כנגד לזה משה רבינו מרים את הידיים כמו שעושים בנטילת ידיים, וע"י ההרמה של הידיים, בכך הוא מכניס אמונה בעם ישראל.

ובידינו של משה עושות מלחמה?

כה. מובא במשנה (ראש השנה כט). "וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וַיִּגְבַּר יִשְׂרָאֵל וַכַּאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וַיִּגְבַּר עַמְלֵק" (שמות יז, יא), וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה? אלא לומר לך: כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה, ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים – היו מתגברים, ואם לא – היו נופלים, ע"כ. היינו כשהיה משה מרים את ידיו, ומרמז לעם ישראל על האמונה, והיו ישראל מתגברים באמונה, היו מנצחים את המלחמה של עמלק שהיא מלחמת כפירה ואפיקורסות. אבל כשחם ושלוש כשלא היה משה יכול להכניס אמונה בעם ישראל, מחמת שהיתה איזה קרירות בעם ישראל, לכן היה מניח את ידיו.

כלומר, שע"י שמשו הרים את הידיים, הוא השפיע לעם ישראל שפע של אמונה כנגד קליפת עמלק (שמנסה לקרר אותנו באמונה ח"ו), ובכך הם היו משעבדים את ליבם לקב"ה, והורדת הידיים פירושו של דבר שיש היחלשות באמונה בעם ישראל, וח"ו הקליפה של עמלק מתגברת, וממילא הוא לא יכול לעשות את הכוונות של נטילת ידיים, ולכן הוא מוריד את הידיים למטה.

הסוד באהרן וחור שתומכים בידו משה

כו. אבל גם לזה יש תקנה, כי כתוב מיד (שמות יז, יב): "וַיְהִי יָדָיו אָמוּנָה" וישימו תחתיו וישב עליה, ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אָמוּנָה עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ". אהרן וחור (חור הוא בנה של מרים), הם ראו שידי שמשו נופלים בגלל שח"ו יש התגברות של קליפת עמלק ויש חולשה באמונה, עד כדי שמשו מוריד את הידיים. לכן מיד אהרן תומך ביד ימין, וחור תומך ביד

הביאור במה שהנוטל ידיו בהידור זוכה לעשיחותבמה דינים פשוטים בנטילת ידיים

לא. קודם כל, בנטילת ידיים של הבוקר, רובם נוהגים לעשות 3 פעמים לסירוגין, ומקובל בשם הגאון מווילנא לעשות ארבע פעמים. (אני משתדל להקפיד בנטילה של הבוקר לעשות ארבע, ואפילו שצריך למלאות את הספל פעמיים, זה כדאי ומאוד חשוב, כי יש טומאה ורוח רעה ששורה על הידיים בלילה, וכדאי מאוד להתפטר מהטומאה הזו לפי כל הדעות). וכמו כן לראות לפני הנטילה שאין שום חציצה על הידיים, וחציצה פירושו כל דבר שאתה מקפיד עליו, ואם לא מקפיד בכלל אז זה בסדר, אבל היום בדרך כלל כל אדם מקפיד שיהיו ידיו נקיות מצבע ולכלוך, ומכל מיני דברים – וא"כ זה חציצה. גם להקפיד שלא לגדל ציפורניים, כי מלבד הטומאה שנאחזת שם אם יש לכלוך וחציצה תחת הציפורניים – כל זה חציצה בנטילת ידיים. וצריך ללמוד ולדעת את ההלכות האלו, כדי שתעלה לו הנטילה כמו שצריך.

ואחד הדברים שצריך לשים אליהם הרבה לב, כשנוטלים ידיים – צריך ליטול את כל היד. והרבה פעמים החלק העליון של גב היד נשאר יבש ולא הגיעו אליו מים, אם לא תעשה סיבוב עם היד תוך כדי שפיכת המים, אז לא עשית נטילה לכל היד, ולכן צריך לסובב את היד תוך כדי הנטילה, ולראות שהמים הגיעו עד סוף הפרק השלישי. (יש שני פרקים של האצבעות, ויש את גב וכף היד עד החיבור לזרוע). ואת כל החלק הזה צריך ליטול, וכאמור תוך כדי סיבוב של היד, כדי שהמים יגיעו לכל היד, וכמובן בלי שום חציצה.

נטילת ידיים של בוקר זה דוקא לסירוגין (כי רק כך יוצא הרוח רעה), ובנטילת ידיים של לחם זה דוקא שלוש לכל צד. יש מחמירים שהכלי של הנטילה יהיה יבש, והידיים תהיינה יבשות. אבל מכיון שהיום אנחנו נוטלים ידיים בהרבה יותר מרביעית, (אנחנו לא יודעים לעשות כמו שכתוב במשנה בידיים שמרביעית אחת נוטלים לידיים לאחד ואפילו לשניים), ולכן זה רק חומרא שהידיים יהיו יבשות לגמרי, והכלי יהיה יבש, אבל יש חסידים שמאוד מקפידים בזה. עכ"פ צריך להקפיד שבכל פעם שאתה נוטל לשפוף רביעית בבת אחת.

ואם אין לחץ גדול של אנשים, תמלא את הכלי פעמיים ליטול היטב, אבל לפעמים כשיש הרבה אנשים שמחכים ליטול, ואתה מתחיל עם כל החומרות, זה לא לענין, כי צריך בעיקר להחמיר בבן-אדם לחברו (ואם אתה רוצה להחמיר – תעמוד אחרון בתור או שתמצא לך ברו פנוי...).

קשרנו את הענין של נטילת ידיים לענין של צרעת, ואמרנו שנטילת ידיים כהלכתה ובכוונה של אמונה לידיים – זה מרפא מצרעת רוחנית ומצרעת גשמית. ואדם שנוהר בנטילת ידיים, רואה הצלחה במעשה ידיו ולשפע גדול וזוכה לעשירות דקדושה, ולברכה גדולה אמן ואמן.

שבת שלום ומבורך עריכה: ליאור גבע

כט. כתוב בגמרא (שבת סב): "אמר רב חסדא: אנה משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא" – אני נוטל ידי בהרבה מים, ונותנים לי הרבה שפע מהשמים. (היום זה לא חכמה להדר בזה, כי ב"ה יש שפע מים בברז בשפע, אבל בזמנם היה צריך להביא מים מהנהר ולשאוב מהבאר וזה יותר הידור, כי לפי צערא אגרא). הגמרא בשבת (דף קמ): מספרת שרב חסדא היה בהתחלה עני ואחר כך הוא נעשה עשיר שאין כדוגמתו. (כמו שמוכר בגמרא ומועד קטן כח). שרבה ביקש את העשירות של רב חסדא שהיה עשיר מופלג, וגם הוא האריך ימים, והיו לו חיי עשירות ואושר טובים). ואותו רב חסדא אמר שהוא לא אכל אפילו ירק מרוב שהיה עני, ולמה? כי ירקות הן גוררות את המאכל, ולא היה לו מספיק לחם ותבשילים בשביל התיאבון שהיה גורם לו הירקות, נהיה בסוף עשיר.

ואיך רב חסדא התעשר? הרי להפוך מעני כזה לעשיר כזה לא דבר מצוי כל כך רב חסדא התעשר בזכות מצות נטילת ידיים. ולכאורה מה הקשר בין נט"י לעשירות? לפי מה שהסברנו מובן נפלא איך נטילת ידיים גורמת לעשירות, (יש רמז בברכת על נטילת ידיים – ר"ת עני, כי נטילת ידיים מוציאה מעניות), אמרנו שצרעת היום היא צרעת רוחנית (כלשון הוזהר) 'סגירו דטיבו עילאה' – היינו סגירות השפע העליון שאז הברכה ח"ו נעצרת ולא יורדת לעולם – וזה ח"ו העניות.

הסברנו שצרעת זה שהאור והשפע הרוחני לא נעצר ולא עובר, והתיקון לזה ע"י שאני מקיים מצוות באמונה, ומאמין שעל ידי המצוה שאני עושה בידיים אני ממשיך לידיים. כלומר, כשאני עושה נטילת ידיים ומרים את הידיים באמונה, בדבר הזה אני ממשיך אור עליון שיש במוחני שלי – אל הידיים. ואז מה קורה כשאני מעביר את האור העליון אל הידיים? באותה רגע נעלמת הצרעת הרוחנית, כי כל הצרעת זה בחינת – 'סגירו', וברגע שהאור העליון עובר אל הידיים – זה היפך הצרעת. ומיד כשנפתחת סגירת האור העליון, גם ה'טיבו עילאה' נפתח וגם הוא יורד לעולם.

יוצא שעל ידי מצות נטילת ידיים כשאדם מרים את ידיו באמונה ואומר: "שאו ידכם קדש וברכו את ה'", (וצריך לומר את הפסוק הזה בכוונה הזאת), זה מורה שיש לך אמונה בידיים, ואתה זוכה לקבל ר"ת יב"ק – יחוד ב'רכה, ק'דושה. ויש ברכה ומתפראים מהצרעת הרוחנית של 'סגירו דטיבו עילאה דלא נחית לעלמא'. וזה ההסבר בדברי רב חסדא אומר שעל ידי שהוא נוטל ידיו בשפע של הרבה מים, (להראות את חביבות המצוה ואת גודל האמונה), על ידי זה הוא זוכה לעושר גדול.

לדקדק הרבה בהלכות נטילת ידיים וליטול בשפע

ל. כשאדם נוטל ידיים בדקדוק ההלכה, ועם שפע של מים, אז הוא מאמין שאם הוא יעשה את הנטילה כמו שצריך ובשפע, אז באמת תהיה לו גם כן ברכה ושפע גדול. ולכן צריך מאוד לדקדק בנטילת ידיים ובפרט בנטילות ידיים שאנחנו מברכים בהן 'על נטילת ידיים', (הנטילה של הבוקר והנטילת ידיים על הלחם), ומקובל בחסידות שבחוננים את האדם בענין של נטילת ידיים, וכשאדם זוכה לעשות לנטילת ידיים כראוי – זה סימן שהוא צדיק.